

庄严菩提心经

姚秦三藏法师鸠摩罗什译

南無本師釋迦牟尼佛

说 明

本简体注音版《庄严菩提心经》电子书，根据《乾隆大藏经》大乘华严部，第 0095 部，姚秦三藏法师鸠摩罗什译《庄严菩提心经》原藏影印本校正注音，注音及句读仅供参考。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

弘善法德

扫码关注弘善法德微信公众号

●起诵仪

xiāngzàn

香赞

(一遍)

lú xiāngzhà ruò fǎ jiè méngxūn zhū fó hǎi huì xī yáowén suí chù jié
炉香乍爇.法界蒙薰.诸佛海会悉遥闻.随处结

xiángyún chéng yì fāng yīn zhū fó xiànuánsēn
祥云.诚意方殷.诸佛现全身.

ná mó xiāngyún gài pú sà mó hē sà
南无香云盖菩萨摩诃萨 (合掌三称)

jìngkǒu yè zhēnyán

净口业真言

(三遍)

ōng xiū lì xiū lì mó hē xiū lì xiū xiū lì sà pó hē
唵.修唎修唎.摩诃修唎.修修唎.萨婆诃.

jìngsān yè zhēnyán

净三业真言

(三遍)

ōng suō wǎ pó wǎ shú tuó suō wǎ dá mó suō wǎ pó wǎ shú dù hàn
唵.娑嚩.婆嚩秫驮.娑嚩达摩娑嚩.婆嚩秫度憾

ān tǔ dì zhēnyán

安土地真言

(三遍)

ná mó sān mǎnduō mǔ tuó nán ōng dù lū dù lū dì wěi suō pó hē
南無三满哆.母驮喃.唵度噜度噜.地尾.娑婆诃

pǔ gòngyǎngzhēnyán
普 供 养 真 言

(三遍)

ōng yé yé nǎng sān pó wǎ wà zǐ là hú
唵.誝誝曩.三婆嚩.鞞日啰斛.

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南无本师释迦牟尼佛 (合掌三称)

kāi jīng jì
开经偈

(一遍)

wú shàngshēnshēnwēimào fǎ bǎiqiānwàn jié nánzāo yù
无 上 甚 深 微 妙 法 百 千 万 劫 难 遭 遇
wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí yuàn jiě rú lái zhēn shí yì
我 今 见 闻 得 受 持 愿 解 如 来 真 实 义

zhuāng yán pú tí xīn jīng

庄严菩提心经¹

yáo qín sānzàng fǎ shī jiū mó luó shí yì
姚秦三藏法师鸠摩罗什译²

rú shì wǒ wén
如是我闻：

yī shí fó zhù wáng shě chéng qí shé jué shān zhōng yǔ dà bǐ
一时，佛住王舍城耆闍崛山中，与大比

qiū zhòng qiān èr bǎi rén jù pú sà wàn rén qí míng yuē zhì guāng pú
丘众千二百人俱，菩萨万人，其名曰智光菩

sà fǎ guāng pú sà yuè guāng pú sà rì guāng pú sà wú biān
萨、法光菩萨、月光菩萨、日光菩萨、无边

guāng pú sà bá tuó pó luó děng shí liù zhèng shì rú wén shū shī lì
光菩萨、跋陀婆罗等十六正士，如文殊师利

běnsuǒ xiū xíng fù yǒu liù shí pú sà rú mí lì pú sà běnsuǒ xiū xíng
本所修行；复有六十菩萨，如弥勒菩萨本所修行，

cǐ xián jié zhōng pú sà mó hē sà děng ěr shí shì zūn yǔ wú yāng shù
此贤劫中菩萨摩诃萨等。尔时，世尊与无央³数

dà zhòng wéi rào ér wèi shuō fǎ
大众围绕而为说法。

ěr shí huì zhōng yǒu pú sà míng sī wú liàng yì jí cóng zuò qǐ
尔时，会中有菩萨名思无量义，即从坐起，

zhěng yī fú piān tǎn yòu jiān yòu xī zhuó dì yǐ zhǒng zhǒng bǎo huā
整衣服，偏袒右肩，右膝著地，以种种宝华

ér sàn fó shàng sàn fó shàng yǐ hé zhǎng bó fó yán shì zūn
而散佛上。散佛上已，合掌白佛言：“世尊！

yù yǒu suǒ wèn wéi yuàn shì zūn āi mǐn tīng xǔ
欲有所问，惟⁴愿世尊哀愍听许。”

fó gào sī wú liàng yì pú sà zì rǔ suǒ wèn
佛告思无量义菩萨：“恣汝所问。”

sī wú liàng yì pú sà bó fó yán shì zūn yún hé pú sà xiū
思无量义菩萨白佛言：“世尊！云何菩萨修

¹ 大正藏：佛说庄严菩提心经

² 大正藏：姚秦三藏鸠摩罗什译

³ 大正藏：央；永乐北藏：央；龙藏：人；校勘：央

⁴ 大正藏：唯

pú tí xīn hé zhě shì pú tí xīn
菩提心？何者是菩提心？”

fó gào sī wú liàng yì pú sà pú sà xiū pú tí xīn zhě fēi yú
佛告思无量义菩萨：“菩萨修菩提心者非于
zhòngshēng pú tí xīn zhě bù kě dé cǐ xīn fēi sè fēi jiàn fǎ yì
众生，菩提心者不可得，此心非色非见，法亦
wú yǒu dé zhě hé yǐ gù zhòngshēng kōng gù
无有得者。何以故？众生空故。”

sī wú liàng yì pú sà bó fó yán shì zūn fǎ xiàng rú shì shèn
思无量义菩萨白佛言：“世尊！法相如是甚
shēn pú sà dāng yún hé xiū xíng
深，菩萨当云何修行？”

fó gào sī wú liàng yì pú sà shàn nán zǐ pú tí xīn zhě
佛告思无量义菩萨：“善男子，菩提心者，
fēi yǒu fēi zào lí yú wén zì pú tí jí shì xīn xīn jí shì zhòng
非有非造，离于文字。菩提即是心，心即是众
shēng ruò néng rú shì jiě shì míng pú sà xiū pú tí xīn pú tí fēi
生。若能如是解，是名菩萨修菩提心。菩提非
guò qù wèi lái xiàn zài rú shì xīn zhòngshēng yì fēi guò qù
过去、未来、现在，如是心、众生亦非过去、
wèi lái xiàn zài néng rú shì jiě míng wéi pú sà rán yú shì zhōng shí
未来、现在，能如是解名为菩萨。然于是中实
wú suǒ dé yǐ wú suǒ dé gù dé ruò yú yī qiè fǎ wú suǒ dé shì
无所得，以无所得故得。若于一切法无所得，是
míng dé pú tí wèi shǐ xíng zhòngshēng gù shuō yǒu pú tí rú ā luó hàn
名得菩提。为始行众生故说有菩提，如阿罗汉
qǔ zhèng yú fǎ wú suǒ dé yǐ shì sú yán cí gù shuō yǒu pú tí
取证，于法无所得，以世俗言辞故说有菩提。
rán pú tí shí bù kě dé ruò yú yī qiè fǎ wú suǒ dé shì míng dé pú
然菩提实不可得，若于一切法无所得，是名得菩
tí rán yú shì zhōng yì wú yǒu xīn yì wú zào xīn zhě yì wú yǒu pú
提。然于是中亦无有心、亦无造心者，亦无有菩
tí yì wú zào pú tí zhě yì wú yǒu zhòngshēng yì wú zào zhòng
提、亦无造菩提者，亦无有众生、亦无造众
shēng zhě yì wú yǒu shēng wén yì wú fā shēng wén zhě yì wú pì
生者，亦无有声闻、亦无发声闻者，亦无辟
zhī fó yì wú fā pì zhī fó zhě yì wú yǒu pú sà yì wú fā pú
支佛、亦无发辟支佛者，亦无有菩萨、亦无发菩

sà zhě yì wú yǒu fó yì wú chéng fó zhě yì wú yǒu wéi yì
萨者，亦无有佛、亦无成佛者，亦无有为、亦
wú zào yǒu wéi zhě yì wú yǒu wú wéi yì wú zào wú wéi zhě shì zhōng
无造有为者，亦无有⁵无为、亦无造无为者，是中
yǐ dé jīn dé dāng dé jiē bù kě dé
已得、今得、当得皆不可得。”

fó gào shàn nán zǐ dì tīng dì tīng shàn sī niàn zhī suǒ
佛告：“善男子，谛听谛听，善思念之。所
yìng shuō zhě wú jīn dāng shuō
应说者，吾今当说。

pú sà fā pú tí xīn yǒu shí fǎ hé děng wéi shí fā dì
“菩萨发菩提心有十法。何等为十？发第
yī xīn chéng jiù zhòng shàn běn pì ruò xū mí shān yǐ zhòng bǎo zhuāng
一心，成就众善本，譬若须弥山以众宝庄
yán fā dì èr xīn xíng tán bō luó mì pì ruò dà dì zhǎng yǎng zhòng
严；发第二心，行檀波罗蜜，譬若大地长养众
shàn fǎ fā dì sān xīn xíng shī bō luó mì yù ruò shī zǐ wáng néng
善法；发第三心，行尸波罗蜜，喻若师子王能
xiáng fú zhòng shòu miè chú xié jiàn gù fā dì sì xīn xíng chán tí bō
降伏众兽，灭除邪见故；发第四心，行羼提波
luó mì yù ruò nà luó yán jiān gù bù kě huài miè chú fán nǎo gù fā
罗蜜，喻若那罗延坚固不可坏，灭除烦恼故；发
dì wǔ xīn xíng pí lí yē bō luó mì xiàn xíng zhòng shàn fǎ yù ruò
第五心，行毗梨耶波罗蜜，现行众善法，喻若
tiān huā rú yì shuō fǎ gù fā dì liù xīn xíng chán bō luó mì yù
天华如意说法故；发第六心，行禅波罗蜜，喻
ruò rì guāng míng miè chú zhòng àn gù fā dì qī xīn xíng bō rě bō luó
若日光明显灭除众暗故；发第七心，行般若波罗
mì zhū yuàn dé mǎn zú yù ruò shāng gǔ kè dé lí zhòng nán gù
蜜，诸愿得满足，喻若商贾客得离众难故；
fā dì bā xīn xíng fāng biàn bō luó mì miè chú zhū zhàng ài yù ruò
发第八心，行方便波罗蜜，灭除诸障碍，喻若
yuè chéng mǎn qīng jìng wú huì gù fā dì jiǔ xīn yù mǎn zú běn yuàn
月成⁶满清净无秽故；发第九心，欲满足本愿，
yóu jìng fó guó tǔ yào tīng shēn miào fǎ miè chú pín qióng gù fā dì
游净佛国土，乐听深妙法，灭除贫穷故；发第

⁵ 大正藏：无；永乐北藏及龙藏：无有

⁶ 大正藏：盛

shí xīn yù ruò xū kōng qí zhì wú qióng jìn pì rú zhuàn lún wáng chéng
十心，喻若虚空其智无穷尽，譬如转轮王成
jiù yī qiè zhǒng zhì gù shàn nán zǐ rú shì néng fā shí zhǒng xīn míng
就一切种智故。善男子，如是能发十种心名
wéi pú sà yì míng mó hē sà yì míng wú wéi zhòng shēng yì míng
为菩萨，亦名摩诃萨，亦名无为众生，亦名
wú zhàng ài zhòng shēng yì míng yǐ dé dù zhòng shēng yì míng bù sī
无障碍众生，亦名已得度众生，亦名不思
yì zhòng shēng rán yú cǐ zhōng yì wú yǒu xīn yì wú pú tí
议众生。然于此中亦无有心，亦无菩提。

fù cì shàn nán zǐ fù yǒu shí sān mèi hù chí pú tí xīn
“复次，善男子，复有十三昧护持菩提心。

hé děng wéi shí fā dì yī xīn fǎ bǎo sān mèi suǒ hù chí fā dì èr
何等为十？发第一心，法宝三昧所护持；发第二
xīn jiān gù sān mèi suǒ hù chí fā dì sān xīn bú dòng sān mèi suǒ hù
心，坚固三昧所护持；发第三心，不动三昧所护
chí fā dì sì xīn bú tuì sān mèi suǒ hù chí fā dì wǔ xīn bǎo
持；发第四心，不退三昧所护持；发第五心，宝
huā sān mèi suǒ hù chí fā dì liù xīn rì guāng sān mèi suǒ hù chí
华三昧所护持；发第六心，日光三昧所护持；
fā dì qī xīn yī qiè yì sān mèi suǒ hù chí fā dì bā xīn zhì zhào
发第七心，一切义三昧所护持；发第八心，智照
sān mèi suǒ hù chí fā dì jiǔ xīn zhū fó xiàn zài qián sān mèi suǒ hù chí
三昧所护持；发第九心，诸佛见⁷在前三昧所护持；
fā dì shí xīn shǒu léng yán sān mèi suǒ hù chí
发第十心，首楞严三昧所护持。

fù cì shàn nán zǐ pú sà chū dì xiàng néng jiàn sān qiān fó
“复次，善男子，菩萨初地相能见三千佛

chà tǔ mǎn zhōng yì qiān nà yóu tā fú zàng èr dì néng jiàn sān qiān fó
刹土满中亿千那由他伏藏；二地能见三千佛
chà tǔ tǎn rán píng zhěng yǐ zhòng bǎo wǎi yè zhuāng yán sān dì néng jiàn
刹土坦然平整以众宝曜庄严；三地能见
zhū lì shì wèi xiáng fú yuàn dí sì dì néng jiàn sì fāng yǒu zhū fēng lún
诸力士为降伏怨敌；四地能见四方有诸风轮
lái yǒu zhǒng zhǒng miào huā biàn bù qí dì wǔ dì néng jiàn zhòng jì nǚ
来，有种种妙华遍布其地；五地能见众妓女，

⁷ 大正藏：现

yǐ zhòngbǎoyīngluò qí shēn shàngyǒuyōu bō luó huātiānguān zhān bo
以众宝璎珞其身，上有优⁸钵罗华天冠、薝卜
huātiānguān pó shī jiā huātiānguān ā tí mù duō qié huātiānguān ér
华天冠、婆师加⁹华天冠、阿提目多伽华天冠而
wéiyánróng liù dì jiànzhòngbǎo chí bā gōng dé shuǐzhàn rán yíngmǎn qí
为严容；六地见众宝池八功德水湛然盈满，其
chí sì biānyǒu qī bǎo jiē dào dǐ bù jīn shā zì jiàn jǐ shēn zài cǐ
池四边有七宝阶道，底布金沙，自见己身在此
chízhōng xī xì yú lè qī dì jiàn qí zuǒyòuyǒuzhū dì yù ér cóng
池中嬉戏娱乐；七地见其左右有诸地狱，而从
zhōngguò wú zhū jiānnán bā dì zì jiànliǎngjiānshàngyǒu shī zǐ wáng
中过无诸艰难；八地自见两肩上有师子王，
xíngróngduānyán tóushàngyǒufān yǒu dà wēi lì xiáng fú zhòngshòu
形容端严，头上有幡，有大威力降伏众兽；
jiǔ dì jiàn zhuàn lún shèngwáng bǎiqiān dà chén chà lì jū shì ér
九地见转轮圣王，百千大臣、刹利、居士而
zì wéirào yǐ zhèng fǎ huà wú liàngzhòngshēng jiàn xū kōngzhōngyǒu
自围绕，以正法化无量众生，见虚空中有
zhòngbǎo gài chuí fù qí shàng shí dì jiàn fó sè shēn shēnzhēn jīn sè
众宝盖垂覆其上；十地见佛色身，身真金色
fàng dà guāngmíng dà zhòngwéirào ér wèishuō fǎ shànnán zǐ rú
放大光明，大众围绕而为说法。善男子，如
shì shí zhǒngxiāngyìngshàn fēn bié chéng jiù shí dì yǐ sānmèi lì gù
是十种相应善分别成就十地，以三昧力故。

fù cì shànnán zǐ chū dì shēngshèng jìn tuóluó ní èr
“复次，善男子，初地生胜进陀罗尼；二
dì shēng bú huàituóluó ní sān dì shēng ān wǎntuóluó ní sì dì
地生不坏陀罗尼；三地生安隐陀罗尼；四地
shēngnán jǔ huàituóluó ní wǔ dì shēnggōng dé huāzhǒngzhǒngzhuāng
生难沮坏陀罗尼；五地生功德华种种庄
yán tuóluó ní liù dì shēng zhì yuánmíngtuóluó ní qī dì shēngzēng
严陀罗尼；六地生智圆明陀罗尼；七地生增
yì tuóluó ní bā dì shēng wú fēn bié tuóluó ní ér wéishàngshǒu bā
益陀罗尼；八地生无分别陀罗尼而为上首，八
wàn sì qiāntuóluó ní tónggòng jù shēng jiǔ dì shēng wú biāntuóluó ní
万四千陀罗尼同共俱生；九地生无边陀罗尼

⁸ 大正藏：悦

⁹ 大正藏：迦

ér wéishàngshǒu liù shí èr yì nà yóu tā tuó luó ní tónggòng jù shēng
而为上首，六十二亿那由他陀罗尼同共俱生；
shí dì shēng wú jìn tuó luó ní ér wéishàngshǒu yì qiānhéng hé shā tuó
十地生无尽陀罗尼而为上首，亿千恒河沙陀
luó ní tónggòng jù shēng
罗尼同共俱生。

fù cì shànnán zǐ chū dì xíng tán bō luó mì èr dì xíng
“复次，善男子，初地行檀波罗蜜，二地行
shī bō luó mì sān dì xíng chán tí bō luó mì sì dì xíng pí lí yē bō
尸波罗蜜，三地行羼提波罗蜜，四地行毗梨耶波
luó mì wǔ dì xíng chán bō luó mì liù dì xíng bō rě bō luó mì qī
罗蜜，五地行禅波罗蜜，六地行般若波罗蜜，七
dì xíng fāng biàn bō luó mì bā dì xíng zhì bō luó mì jiǔ dì xíng chéng
地行方便波罗蜜，八地行智波罗蜜，九地行成
jiù zhòngshēng mǎn zú bō luó mì shí dì xíng zhū yuàn mǎn zú bō luó mì
就众生满足波罗蜜，十地行诸愿满足波罗蜜，
rú shì zhū bō luó mì yú zhū dì zhōng jiē xī chéng jiù
如是诸波罗蜜于诸地中皆悉成就。

fù cì shànnán zǐ pú sà mó hē sà xíng tán bō luó mì yǒu
“复次，善男子，菩萨摩訶萨行檀波罗蜜有
shí zhǒng hé děng wéi shí yī yuē xìn gēn èr yuē dìng gēn sān yuē
十种。何等为十？一曰信根，二曰定根，三曰
dà cí sì yuē dà bēi wǔ yuē wǒ xǐ liù yuē bǐ xǐ qī yuē fā
大慈，四曰大悲，五曰我喜，六曰彼喜，七曰发
yī qiè yuàn bā yuē chí yī qiè zhòngshēng jiǔ yuē sì shè shí yuē qīn
一切愿，八曰持一切众生，九曰四摄，十曰亲
jìn zhū fó fǎ shì míng shí zhǒng fǎ chéng jiù tán bō luó mì
近诸佛法，是名十种法成就檀波罗蜜。

fù cì shànnán zǐ xíng shī bō luó mì yǒu shí fǎ hé děng
“复次，善男子，行尸波罗蜜有十法。何等
wéi shí yī yuē lí bā nàn èr yuē chéng jiù fó gōng dé sān yuē lí
为十？一曰离八难，二曰成就佛功德，三曰离
shēng wén dì sì yuē lí pì zhī fó dì wǔ yuē shēn qīng liù yuē kǒu
声闻地，四曰离辟支佛地，五曰身清，六曰口
qīng qī yuē yì qīng bā yuē zhuāng yán xīn jiǔ yuē duàn dì yù yuán
清，七曰意清，八曰庄严心，九曰断地狱缘，

shí yuē suǒ jī dé mǎn zú xíng cǐ shí fǎ jí chéng jiù shī bō luó mì
十曰所期¹⁰得满足行，此十法即成就尸波罗蜜。

fù cì shànnán zǐ xíngchàn tí bō luó mì yǒu shí fǎ
“复次，善男子，行羼提波罗蜜有十法。

hé děng wéi shí yī yuē rěn lì èr yuē yǒng yuè sān yuē chéng jiù
何等为十？一曰忍力，二曰踊跃，三曰成就

zhòngshēng sì yuē yú shēnshēn fǎ néng rěn wǔ yuē wú bǐ wǒ liù
众生，四曰于甚深法能忍，五曰无彼我，六

yuē duàn chēn huì qī yuē bù xī shēn bā yuē bù xī mìng jiǔ yuē shě
曰断瞋恚，七曰不惜身，八曰不惜命，九曰舍

chī shí yuē guān fǎ shēn píng děng rú shì shí zhǒng fǎ chéng jiù chàn
痴，十曰观法身平等，如是十种法成就羼

tí bō luó mì
提波罗蜜。

fù cì shànnán zǐ pú sà mó hē sà xíng pí lí yē bō luó
“复次，善男子，菩萨摩訶萨行毗梨耶波罗

mì yǒu shí fǎ hé děng wéi shí yī yuē jīng jìn gēn èr yuē jīng jìn lì
蜜有十法。何等为十？一曰精进根，二曰精进力，

sān yuē zhèng qín sì yuē zhèng niàn wǔ yuē yǐ shēn zhù zhòngshēng liù
三曰正勤，四曰正念，五曰以身助众生，六

yuē yǐ xīn kǒu suí shēng qī yuē xíng chù bù tuì zhuàn bā yuē chú lǎn duò
曰以心口随生，七曰行处不退转，八曰除懒惰，

jiǔ yuē xiáng fú è zhī shí shí yuē jí yī qiè zhì shì míng shí fǎ chéng
九曰降伏恶知识，十曰集一切智，是名十法成

jiù pí lí yē bō luó mì
就毗梨耶波罗蜜。

fù cì shànnán zǐ pú sà mó hē sà xíng chán bō luó mì
“复次，善男子，菩萨摩訶萨行禅波罗蜜

yǒu shí fǎ hé děng wéi shí yī yuē dìng gēn èr yuē dìng lì sān yuē
有十法。何等为十？一曰定根，二曰定力，三曰

děngdìng sì yuē yóu xì zhū chán wǔ yuē sān mèi liù yuē sān mèi bào
等定，四曰游戏诸禅，五曰三昧，六曰三昧报，

qī yuē bù huǐ zhòngshàn fǎ bā yuē miè chú fán nǎo yuàn jiǔ yuē yú
七曰不毁众善法，八曰灭除烦恼怨，九曰于

zhèng fǎ shě shí yuē dìng yīn rú shì shí fǎ chéng jiù chán bō luó mì
正法舍，十曰定荫¹¹，如是十法成就禅波罗蜜。

¹⁰ 大正藏：祈

¹¹ 大正藏：阴

fù cì shànnán zǐ pú sà mó hē sà xíng bō rě bō luó mì
“复次，善男子，菩萨摩诃萨行般若波罗蜜
yǒu shí fǎ hé děng wéi shí yī yuē huì gēn èr yuē huì lì sān yuē
有十法。何等为十？一曰慧根，二曰慧力，三曰
zhèng jiàn sì yuē zhèng niàn wǔ yuē yīn¹² fāng biàn liù yuē fēn bié jiè
正见，四曰正念，五曰荫¹²方便，六曰分别界，
qī yuē shèng dì bā yuē wú zhàng zhì jiǔ yuē huí xié jiàn shí yuē wú
七曰圣谛，八曰无障智，九曰回邪见，十曰无
shēng fǎ rěn xíng rú shì shí fǎ dé chéng jiù bō rě bō luó mì
生法忍，行如是十法得成就般若波罗蜜。

fù cì shànnán zǐ pú sà mó hē sà xíng fāng biàn bō luó
“复次，善男子，菩萨摩诃萨行方便波罗
mì yǒu shí fǎ hé děng wéi shí yī yuē tóng zhòng shēng xíng èr yuē
蜜有十法。何等为十？一曰同众生行，二曰
chí zhòng shēng sān yuē dà bēi sì yuē wú yàn wǔ yuē lí shēng wén
持众生，三曰大悲，四曰无厌，五曰离声闻
pì zhī fó xíng liù yuē rù bō luó mì qī yuē rú shí fēn bié qì liàng
辟支佛行，六曰入波罗蜜，七曰如实分别器量，
bā yuē fú zhù shàn xīn jiǔ yuē rù bú tuì zhuǎn dì shí yuē xiáng fú
八曰扶助善心，九曰入不退转地，十曰降伏
zhòng mó shì míng shí fǎ chéng jiù fāng biàn bō luó mì
众魔，是名十法成就方便波罗蜜。

fù cì shànnán zǐ yún hé míng wéi bō luó mì yì xíng
“复次，善男子，云何名为波罗蜜义？行
shèng jìn mǎn zú shì bō luó mì yì chéng jiù dì yī zhì shì bō luó mì
胜进满足是波罗蜜义，成就第一智是波罗蜜
yì bú zài yǒu wéi bù chǔ wú wéi shì bō luó mì yì shēng sǐ¹³ dà
义，不在有为、不处无为是波罗蜜义，生死¹³大
huàn shàn néng jué zhī shì bō luó mì yì běn suǒ wèi jué jīn xī liǎo zhī shì
患善能觉知是波罗蜜义，本所未觉今悉了知是
bō luó mì yì wú jìn fǎ zàng guǎng néng shì xiàn shì bō luó mì yì shàn
波罗蜜义，无尽法藏广能示现是波罗蜜义，善
chú zhàng ài shì bō luó mì yì bù shī chí jiè rěn rǔ jīng jìn
除障碍是波罗蜜义，布施、持戒、忍辱、精进、
chán dìng zhì huì fāng biàn děng bú wàng bào shì bō luó mì yì jiě
禅定、智慧、方便等不望报是波罗蜜义，解

¹² 大正藏：阴

¹³ 大正藏：死；永乐北藏及龙藏：无；校勘：死

yī qiè zhòngshēng jiè shì bō luó mì yì mǎn zú wú shēng fǎ rěn shì bō
一切众 生界是波罗蜜义，满足无生法忍是波
luó mì yì chéng bú tuì zhuǎn shì bō luó mì yì xiū jìng fó guó shì bō
罗蜜义，成不退转是波罗蜜义，修净佛国是波
luó mì yì chéng jiù zhòngshēng shì bō luó mì yì chǔ yú dào chǎng jué
罗蜜义，成就众生是波罗蜜义，处于道场觉
yī qiè zhì shì bō luó mì yì xiáng fú zhòng mó zhòng¹⁴ shì bō luó mì yì
一切智是波罗蜜义，降伏众魔众¹⁴是波罗蜜义，
chéng jiù zhū fó yī qiè zhǒng zhì shì bō luó mì yì pò zhū yì jiàn shì
成就诸佛一切种智是波罗蜜义，破诸异见是
bō luó mì yì shí lì sì wú suǒ wèi shí bā bú gòng fǎ chéng jiù
波罗蜜义，十力、四无所畏、十八不共法成就
mǎn zú shì bō luó mì yì chéng jiù shí èr xíng fǎ lún shì bō luó mì yì
满足是波罗蜜义，成就十二行法轮是波罗蜜义。

rú shì shàn nán zǐ bō luó mì yì shēn shēn wú liàng wǒ
“如是，善男子，波罗蜜义甚深无量，我
dàn wèi rǔ lüè shuō zhī ěr
但为汝略说之耳。”

ěr shí huì zhōng yǒu tiān zǐ míng shī zǐ fèn xùn guāng jí cóng
尔时，会中有天子，名师子奋迅光，即从
zuò qǐ hé zhǎng bō fó yán shàn zāi shì zūn rú shàng suǒ shuō
坐起，合掌白佛言：“善哉，世尊！如上所说
shēn shēn xī yǒu zhū fó gōng dé pì rú gān lù chōng zú yī qiè
甚深希有，诸佛功德譬如甘露充足一切。”

fó gào tiān zǐ shàn zāi shàn zāi rú rǔ suǒ shuō ruò yǒu
佛告天子：“善哉！善哉！如汝所说。若有
bǐ qiū bǐ qiū ní yōu pó sè yōu pó yí tiān lóng yè chā
比丘、比丘尼、优婆塞、优婆夷、天、龙、夜叉、
qián tà pó ā xiū luó jiā lóu luó jǐn nà luó mó hóu luó qié
乾闥婆、阿修罗、迦楼罗、紧那罗、摩睺罗伽、
rén fēi rén děng jí pú sà mó hē sà wén shì jīng diǎn bì yú ā
人、非人等，及菩萨摩诃萨闻是经典，必于阿
nòng duō luó sān miǎo sān pú tí bú fù tuì zhuǎn
耨多罗三藐三菩提不复退转。

hé yǐ gù tiān zǐ ruò yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén sù
“何以故？天子，若有善男子、善女人，宿

¹⁴ 大正藏：魔；永乐北藏及龙藏：魔众

zhí¹⁵ dé běn nǎi néng dé wén shì jīng fēi shì shǎo gōng dé rén zhī suǒ tīng
植¹⁵德本，乃能得闻是经，非是少功德人之所听
wén ruò yǒu zàn wén cǐ jīng dú sòng shū xiě cǐ rén shě shì shēn yǐ
闻。若有暂闻此经，读诵书写，此人舍是身已，
cháng jiàn zhū fó jiàn zhū fó yǐ néng yú fó suǒ zhuǎn miào fǎ lún
常见诸佛。见诸佛已，能于佛所转妙法轮，
jí dé wú jìn tuó luó ní yìn yì dé jiě yī qiè zhòng shēng xīn xíng tuó luó
即得无尽陀罗尼印，亦得解一切众生心行陀罗
ní yì dé rì guāng pǔ zhào tuó luó ní yì dé jìng wú gòu tuó luó ní
尼，亦得日光普照陀罗尼，亦得净无垢陀罗尼，
yì dé yī qiè zhū fǎ bú dòng tuó luó ní yì dé jīn gāng bú huài tuó luó
亦得一切诸法不动陀罗尼，亦得金刚不坏陀罗
ní yì dé shēn shēn yì zàng yǎn shuō tuó luó ní yì dé shàn jiě yī qiè
尼，亦得甚深义藏演说陀罗尼，亦得善解一切
zhòng shēng yǔ yán tuó luó ní yì dé xū kōng wú gòu yóu xì wú jìn yìn
众生语言陀罗尼，亦得虚空无垢游戏无尽印
yìn¹⁶ tuó luó ní yì dé zhū fó huà shēn tuó luó ní kuàng fù wén yǐ rú
印¹⁶陀罗尼，亦得诸佛化身陀罗尼。况复闻已如
shuō xiū xíng
说修行！

shàn nán zǐ ruò yǒu pú sà dé rú shì fǎ zé néng yú shí
“善男子，若有菩萨得如是法，则能于十
fāng shì jiè zhū fó chà tǔ huà zuò fó shēn ér wéi zhòng shēng yǎn shuō
方世界诸佛刹土化作佛身，而为众生演说
miào fǎ rán yú fǎ xiàng bú dòng yì wú qù lái suī chéng jiù zhòng
妙法，然于法相不动，亦无去来；虽成就众
shēng wú yǒu zhòng shēng ér kě dé zhě cháng wéi shuō fǎ ér wú suǒ
生，无有众生而可得者；常为说法而无所
shuō héng xiàn shòu shēng ér wú shēng miè suī xiàn lái qù wú lái qù
说；恒现受生而无生灭；虽现来去，无来去
xiàng
相。”

ěr shí shì zūn shuō shì fǎ shí sān qiān pú sà dé wú shēng fǎ
尔时，世尊说是法时，三千菩萨得无生法
rěn wú liàng zhòng shēng jiē fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn
忍，无量众生皆发阿耨多罗三藐三菩提心。

¹⁵ 大正藏：殖

¹⁶ 大正藏：印；永乐北藏及龙藏：印印

sī wú liàng yì pú sà jí zhū tiān lóng yè chā qián tà pó
思无量义菩萨及诸天、龙、夜叉、乾闥婆、
ā xiū luó rén fēi rén děng wén fó suǒ shuō huān xǐ fèng xíng
阿修罗、人、非人等闻佛所说，欢喜奉行。

庄严菩提心经¹⁷

¹⁷ 大正藏：佛说庄严菩提心经

● 结诵仪

bǔ quēzhēnyán 补阙真言

(三遍)

ná mó hē là dá nà duō là yè yē qié là qié là jù zhù jù zhù mó
南无喝啰怛那.哆罗夜耶.佉啰佉啰.俱住俱住.摩
là mó là hǔ là hōng hè hè sū dá ná hōng pō mò ná suō pó
啰摩啰.虎啰.吽.贺贺.苏怛拿.吽.泼抹拿.娑婆
hē
诃.

bǔ quēyuánmǎnzhēnyán 补阙圆满真言

(三遍)

ōng hū lú hū lú shè yì mù qiè suō hē
唵.呼嚧呼嚧.社曳穆契.莎诃.

pǔ huíxiàngzhēnyán 普回向真言

(三遍)

ōng suō mó là suō mó là mǐ mó nǎng sà wǎ hē mó hē zhuó jiā là
唵.娑麼啰.娑麼啰.弭麼曩.萨嚩诃.摩诃斫迦啰
wǎ hòng
嚩 吽.

ná mó fó ná mó fǎ ná mó sēng
南無佛 南無法 南無僧 (合掌三称)

ná mó yí qiè rú lái yīng zhèngděngjué
南無一切如来.应.正等觉 (合掌三称)

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南無本师释迦牟尼佛 (合掌三称)

lǐ fó fā yuànwén
礼佛发愿文

(一遍)

guī mìng shí fāngtiáo yù shī yǎnyángqīngjìng wēimiào fǎ
归命十方调御师 演扬清净微妙法
sānshèng sì guǒ jiě tuōsēng yuàn cì cí bēi āi shè shòu
三乘四果解脱僧 愿赐慈悲哀摄受

dàn (某甲) zì wéizhēnxìng wǎng rù mí liú suí shēng sǐ yǐ
但(某甲)自违真性，枉入迷流。随生死以
piāochén zhú sè shēng ér tānrǎn shí chán shí shǐ jī chéngyǒu lòu
飘沉，逐色声而贪染。十缠十使，积成有漏
zhī yīn liù gēn liù chén wàngzuò wú biān zhī zuì mí lún kǔ hǎi
之因；六根六尘，妄作无边之罪。迷沦苦海，
shēn nì xié tú zhuó wǒ dānrén jǔ wǎngcuò zhí lěi shēng yè zhàng
深溺邪途。著我耽人，举枉措直。累生业障，
yī qiè qiānyóu yǎngsānbǎo yǐ cí bēi lì yī xīn ér chàn huǐ
一切愆尤。仰三宝以慈悲，沥一心而忏悔。

suǒyuànnéng rén zhēng bá shànyǒu tí xié chū fán nǎo zhī shēnyuán
所愿能仁拯拔，善友提携。出烦恼之深源，
dào pú tí zhī bǐ àn cǐ shì fú jī mìngwèi gè yuàn chānglóng lái
到菩提之彼岸。此世福基命位，各愿昌隆；来
shēng zhì zhǒng líng miáo tóng xī zēng xiù shēngféngzhōngguó zhǎng
生智种灵苗，同希增秀。生逢中国，长
yù míng shī zhèng xìn chū jiā tóngzhēn rù dào liù gēntōng lì sān
遇明师。正信出家，童真入道。六根通利，三
yè chún hé bù rǎn shì yuán cháng xiū fàn xíng zhí chí jìn jiè chén
业纯和。不染世缘，常修梵行。执持禁戒，尘
yè bù qīn yán hù wēi yí yuān fēi wú sǔn bù féng bā nán bù quē
业不侵。严护威仪，蜎飞无损。不逢八难，不缺
sì yuán bō rě zhì yǐ xiànrán pú tí xīn ér bú tuì xiū xí zhèng
四缘。般若智以现前，菩提心而不退。修习正
fǎ liǎo wù dà shèng kāi liù dù zhī xíngmén yuèsān qí zhī jié hǎi
法，了悟大乘。开六度之行门，越三祇之劫海。

jiàn fǎ chuáng yú chùchù pò yí wǎng yú chóngchóng xiáng fú zhòng
建法幢于处处，破疑网于重重。降伏众
mó shàolóng sānbǎo chéng shì shí fāngzhū fó wú yǒu pí láo xiū
魔，绍隆三宝。承事十方诸佛，无有疲劳。修
xué yī qiè fǎ mén xī jiē tōng dá guǎngzuò fú huì pǔ lì chénshā
学一切法门，悉皆通达。广作福慧，普利尘沙。
dé liù zhǒng zhī shéntōng yuán yī shēng zhī fó guǒ rán hòu bù shě fǎ
得六种之神通，圆一生之佛果。然后不舍法
jiè biàn rù chénláo děngguān yīn zhī cí xīn xíng pǔ xián zhī yuàn
界，遍入尘劳。等观音之慈心，行普贤之愿
hǎi tā fāng cǐ jiè zhú lèi suí xíng yìngxiàn sè shēn yǎnyángmiào
海。他方此界，逐类随形。应现色身，演扬妙
fǎ ní lí kǔ qù è guǐ dào zhōng huò fàng dà guāng míng huò
法。泥犁苦趣，饿鬼道中，或放大光明，或
xiàn zhū shén biàn qí yǒu jiàn wǒ xiàng nǎi zhì wén wǒ míng jiē fā pú
现诸神变，其有见我相，乃至闻我名，皆发菩
tí xīn yǒng chū lún huí kǔ huǒ huò bīng hé zhī dì biàn zuò xiāng lín
提心，永出轮回苦。火镬冰河之地，变作香林；
yǐn tóng shí tiě zhī tú huà shēng jìng tǔ pī máo dài jiǎo fù zhài hán
饮铜食铁之徒，化生净土。披毛戴角，负债含
yuàn jìn bà xīn suān xián zhān lì lè jí yì shì ér xiàn wéi yào cǎo
怨，尽罢辛酸，咸沾利乐。疾疫世而现为药草，
jiù liáo chén kē jī jīn shí ér huà zuò dàoliáng jì zhū pín nǚ dàn
救疗沉痾；饥谨时而化作稻粱，济诸贫馁。但
yǒu lì yì wú bù xīng chóng cì qī lěi shì yuān qīn xiàn cún juàn shǔ
有利益，无不兴崇。次期累世冤亲，现存眷属，
chū sì shēng zhī gǔ mò shě wàn jié zhī ài chán děng yǔ hán shēng
出四生之汨没，舍万劫之爱缠。等与含生，
qí chéng fó dào xū kōng yǒu jìn wǒ yuàn wú qióng qíng yǔ wú qíng
齐成佛道。虚空有尽，我愿无穷。情与无情，
tóng yuán zhǒng zhì
同圆种智。

huíxiàng jì
回 向 偈

(一遍)

sòng jīng gōng dé shū shèng xíng wú biān shèng fú jiē huí xiàng
诵 经 功 德 殊 胜 行 无 边 胜 福 皆 回 向
pǔ yuàn chén nì zhū yǒu qíng sù wǎng wú liàng guāng fó chà
普 愿 沉 溺 诸 有 情 速 往 无 量 光 佛 刹
shí fāng sān shì yí qiè fó yí qiè pú sà mó hē sà
十 方 三 世 一 切 佛 一 切 菩 萨 摩 诃 萨
mó hē bō rě bō luó mì
摩 诃 般 若 波 罗 蜜

huíxiàng jì
回 向 偈

(一遍)

yuàn yǐ cǐ gōng dé zhuāng yán fó jìng tǔ
愿 以 此 功 德 庄 严 佛 净 土
shàng bào sì chóng ēn xià jì sān tú kǔ
上 报 四 重 恩 下 济 三 途 苦
ruò yǒu jiàn wén zhě xī fā pú tí xīn
若 有 见 闻 者 悉 发 菩 提 心
jìn cǐ yī bào shēn tóng shēng jí lè guó
尽 此 一 报 身 同 生 极 乐 国

sān guī yī
三 皈 依

(一遍)

zì guī yī fó dāng yuàn zhòng shēng tǐ jiě dà dào fā wú
自 皈 依 佛， 当 愿 众 生， 体 解 大 道， 发 无
shàng xīn zì guī yī fǎ dāng yuàn zhòng shēng shēn rù jīng zàng
上 心； 自 皈 依 法， 当 愿 众 生， 深 入 经 藏，
zhì huì rú hǎi zì guī yī sēng dāng yuàn zhòng shēng tǒng lǐ dà zhòng
智 慧 如 海； 自 皈 依 僧， 当 愿 众 生， 统 理 大 众，
yí qiè wú ài hé nán shèng zhòng
一 切 无 碍。 和 南 圣 众。

南无护法韦驮尊天菩萨

此咒置经书中可灭误跨之罪